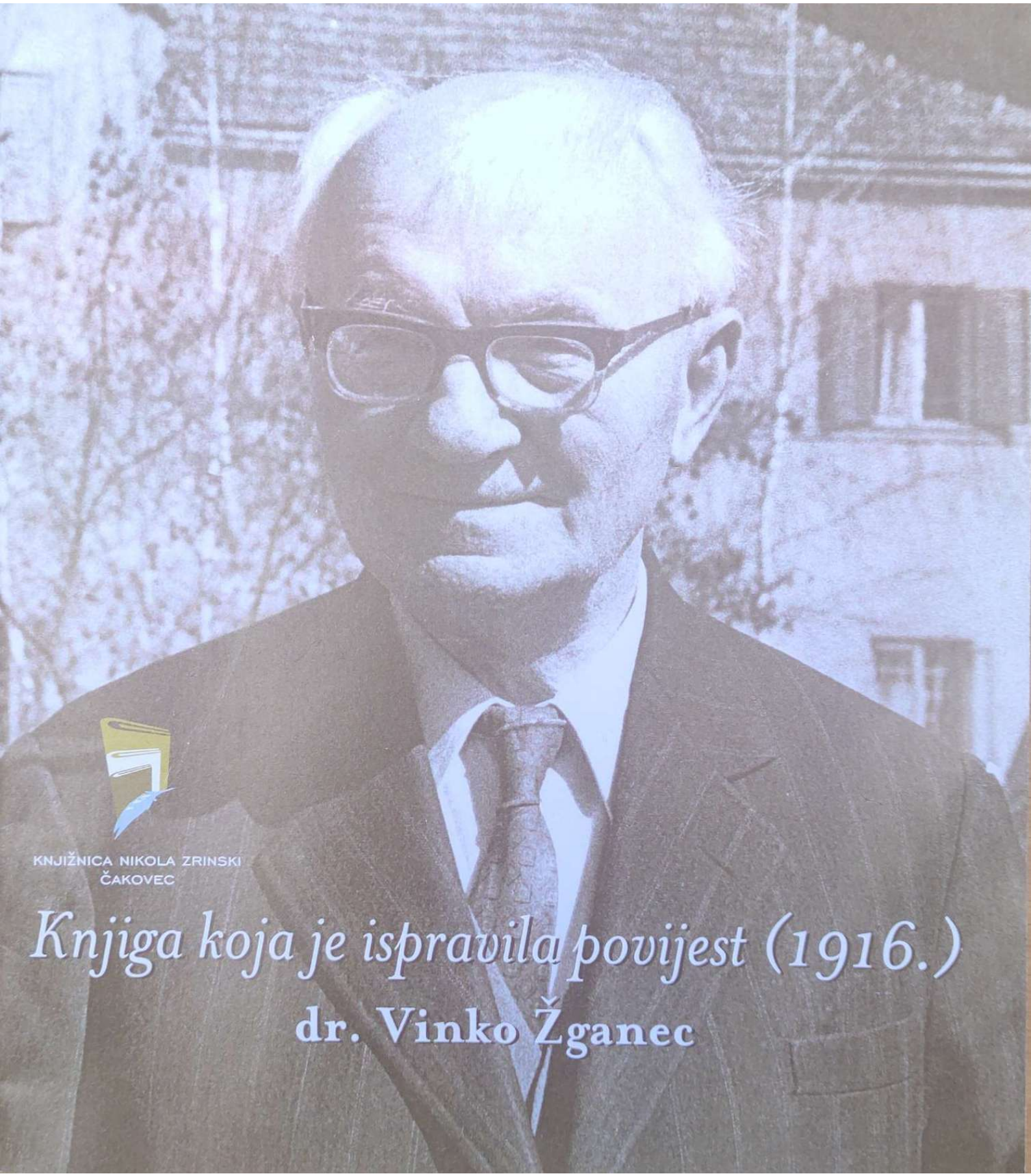

KNJIŽNICA NIKOLA ZRINSKI
ČAKOVEC

Knjiga koja je ispravila povijest (1916.)

dr. Vinko Žganec

KNJIŽNICA NIKOLA ZRINSKI
ČAKOVEC

Uz 100. obljetnicu objavljivanja knjige

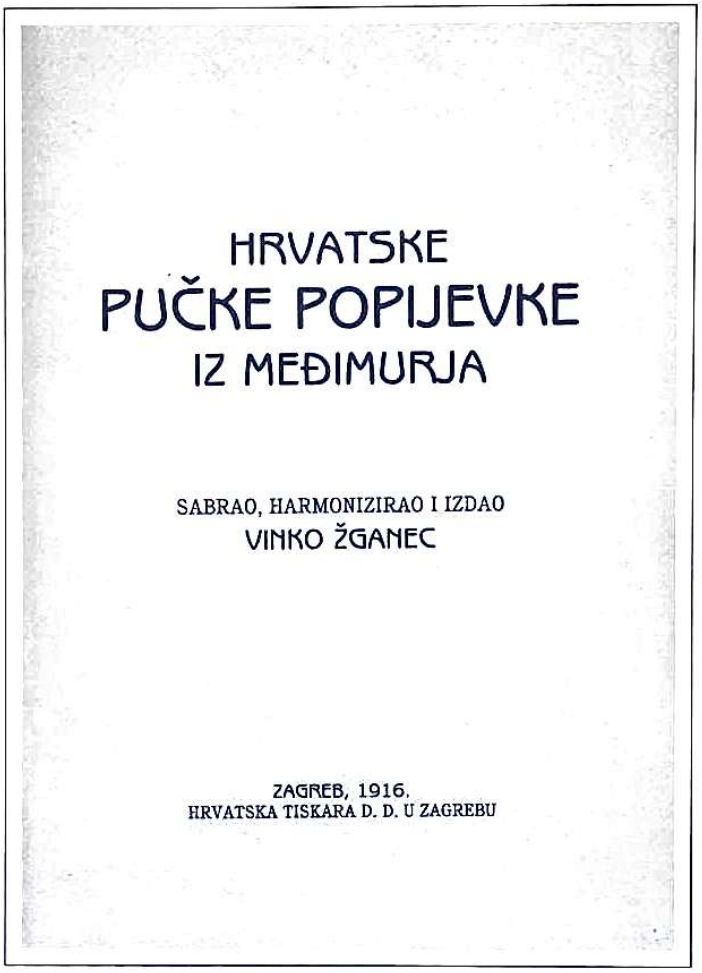

Knjiga koja je ispravila povijest (1916.)

dr. Vinko Žganec

Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja, svezak I. Zagreb,
vlastita naklada 1916. godine

Čakovec, 2016.

Knjiga koja je ispravila povijest (1916.)
dr. Vinko Žganec

Impresum:

Izdavač:
Knjižnica „Nikola Zrinski" Čakovec
Trg Republike 4, 40000 Čakovec

Za izdavača: Ljiljana Križan
Urednik: Borivoj Radojčić

Tekst: Ljiljana Križan
Lektura: Silvija Šardi
Sandra Mikac- Ciglar
Postav izložbe: Borivoj Radojčić

Materijali:
Zbirka mons. prof. dr. sc. Jurja Kolarića
Etnografska zbirka Muzeja Međimurja Čakovec
Osnovna škola „Dr. Vinko Žganec"
Ostavština dr. Ivana Novaka
Zavičajna zbirka „Insulana" Knjižnice „Nikola Zrinski" Čakovec

Oblikovanje kataloga: Dvije lije d.o.o.
Tisak: Stefil d.o.o.
Naklada: 200 primjeraka

Posebno hvala mons. prof. dr. sc. Jurju Kolariću,
Janji Kovač, voditeljici Etnografskog odjela Muzeja Međimurja Čakovec,
ravnatelju Željku Mačeku i djelatnicima Osnovne škole „Dr. Vinko Žganec" Vratišinec te
ravnateljici Davorki Bastić i djelatnicima Knjižnica grada Zagreba u realizaciji ove izložbe.

PREDGOVOR

Veliki značaj za hrvatsku kulturnu povijest i za povijest Međimurja ima rad i djelovanje Vinka Žganca (Vratišinec, 22. siječnja 1890. – Zagreb, 12. prosinca 1976.) hrvatskog etnomuzikologa, melografa, akademika te jednog od najznačajnijih hrvatskih zapisivača narodnih plesova, pjesama, obreda i običaja.

Ove godine obilježava se 100. obljetnica objavljivanja knjige *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*, sv. I. i 40 godina od smrti velikog domoljuba i akademika Vinka Žganca.

Vinko Žganec odigrao je značajnu ulogu u borbi za nacionalna prava međimurskih Hrvata u Ugarskoj. Već za vrijeme svojih đačkih i studentskih dana surađivao je s mladim hrvatskim domoljubima. Godine 1906. i 1907. postaje suradnik poznatog časopisa hrvatske mladeži *Pobratim*. Žganec je već u svojim mladim danima zrelo analizirao stanje u Međimurju. O tome svjedoče članci i feljtoni koji su izlazili u novinama *Hrvatstvo* i *Hrvatsko pravo*. Članci i feljtoni govore o socijalnim i političkim prilikama u Međimurju te kritički i realno oslikavaju i analiziraju život i mentalitet Međimuraca koji su pod velikim utjecajem mađarizacije a ne pokazuju težnju da iskažu svoje domoljublje. Mladi Žganec u tim feljtonima pokušava pronaći načine kako da promijeni takvo stanje u Međimurju. Svjestan je da je potrebno hitno nešto mijenjati. U feljtonu *Medjumurje spava* koji je izlazio u listu *Hrvatsko pravo* od 20. 06. – 04. 09. 1908. godine mladi Žganec piše: „Po mojem najdubljem uvjerenju i po jasnim znacima Megjumurje će iz ovoga sna, u kome se nalazi za kratko vrijeme, za 20 (dvadeset) godina dobiti karakter posve magjarski. Dok naraste mladež, kojoj ima sada 10 godina, nestati će starije generacije, a s njome i sna, a na mjesto toga doći će java i narodno osvješćenje, ali žalostno osvješćenje – preporod u magjarstvu!". O stanju i situaciji u Međimurju piše i u feljtonima *Gornje Međimurje* koji su izlazili u listu *Hrvatstvo* u srpnju 1908.

Među značajnim i vodećim Hrvatima koji su krajem 19. i početkom 20. stoljeća vodili Hrvatski narodni pokret u Međimurju uz Vinka Žganca bili su dr. Ivan Novak, Luka Purić, Juraj Lajtman i dr. Međimurska hrvatska inteligencija vođena je idejom borbe za nacionalno oslobođenje i priključenje nacionalnoj matičnoj zemlji Hrvatskoj.

U razdoblju od 1908. godine, kada je u svojem rodnom selu zabilježio prvu pučku međimursku popijevku *'Megla se kadi, hajdina cvete'* pa do 1916. godine, kada je objavio *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*, svezak I. u vlastitom izdanju, Vinko Žganec sakupio je 81 pjesmu iz svog zavičaja. „Značajna njihova ljepota, bogati i izvorni motivi njihovi ponukali su me, da te pjesme sačuvam od zaborava i propasti, u koju bi s vremenom sigurno pale.....

39. Megla se kadi . . .

Vratišinci.

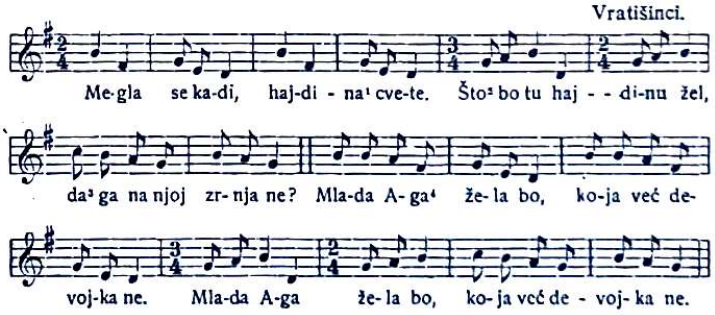

Megla se kadi, hajdina cvete.
Što bo tu hajdinu mlatil,
Da ga na njoi zrnja ne!
Mladi Martin mlatil bo,
Koji je već junak ne. Mladi . . .

Samo na 2. dio melodije pjeva se dalji tekst:

Aga ide kre[5] njega, Srebrna je žnorica,
Veli, da ne za njega. Koju nosi Agica.
Daj joj nejlo[6] za njega Išće[7] lepši prsten zlat,
Ne bi išla kre njega. Koga nosi Tinek mlad.

[1] heljda, [2] tko, [3] kad, [4] pjeva se svakoj djevojci i momku, [5] kraj, uz, [6] ne bi bilo, [7] još te.

'Megla se kadi, hajdina cvete' iz Vratišinca (1908.)

Iz velike većine ovih naoko skromnih pjesmica, vidjet će se, da je duh međimurskog puka od iskona slavenski. Pokazuju to ne samo pjesnički motivi, koji su svojina gotovo sviju slavenskih naroda, napose južnih Slavena, već to pokazuju i sjetne i mekane melodije, koje tako spontano i duboko diraju našu dušu" – napisao je Vinko Žganec u proslovu svoje zbirke *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*, sv. I. 1916. godine.

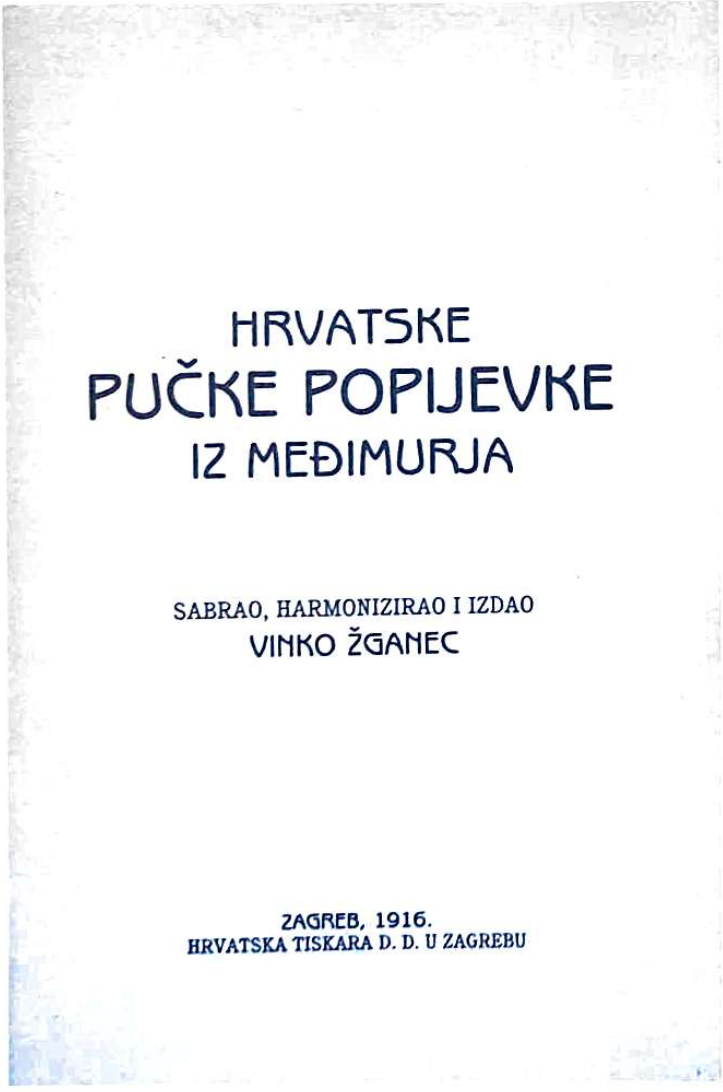

Vinko Žganec. *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja* sv. I. 1916. godina

Upravo je ta knjiga 1920. godine u okviru diplomatskih aktivnosti doprinjela donošenju Rezolucije o odcjepljenju Međimurja od Mađarske i njegovom priključenju matici Hrvatskoj mirovnim ugovorom u Trianonu. Knjiga Vinka Žganca znakovitog naslova *„Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja"* bila je krunski dokaz da je Međimurje hrvatski, a ne mađarski etnički prostor i pripojeno je matici zemlji. Pred čakovečkom Župnom crkvom dana 9. siječnja 1919. godine Velika narodna skupština donijela je Rezoluciju o odcjepljenju Međimurja od Mađarske i priključenju matici zemlji. To je Međimurju diplomatski priznato godinu dana kasnije Mirovnim ugovorom u Trianonu, upravo zahvaljujući Žgančevim diplomatskim aktivnostima i nakladničkim poduhvatima. Naime, kao dokazni materijal međimurskom hrvatstvu doprinijeli su napjevi iz melografirane zbirke *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja* koje je Žganec 1916. objavio u vlastitoj nakladi.

Ovom izložbom želimo ukazati na važnost i značaj rada i djelovanja Vinka Žganca za očuvanje međimurske baštine. Kulturna i povijesna baština neke sredine i naroda čini vezu s tlom, govori o prisutnosti ljudi na tom prostoru, o njihovim spoznajama o životu predaka, o njihovom sadašnjem životu, kao i o spoznaji njihovog kulturnog i nacionalnog identiteta. Upravo je o tome govorio i Žganec u svojim člancima, a svojim je djelovanjem radio na očuvanju glazbene kulturne baštine Međimurja.

Cjelokupna baština Međimurja, materijalna i nematerijalna, odnosno duhovna, bogata je i raznolika, te ima svoju prepoznatljivost. Zavičajna baština predstavlja cjelokupno sakupljeno znanje jedne zajednice, koje tu zajednicu upravo zbog toga čini osobitom, posebnom i prepoznatljivom. Zahvaljujući velikim domoljubima kao što je bio Vinko Žganec, ta je baština sačuvana za buduća pokoljenja.

BIOGRAFIJA

Vinko Žganec (Vratišinec, 22. siječnja 1890. – Zagreb, 12. prosinca 1976.)

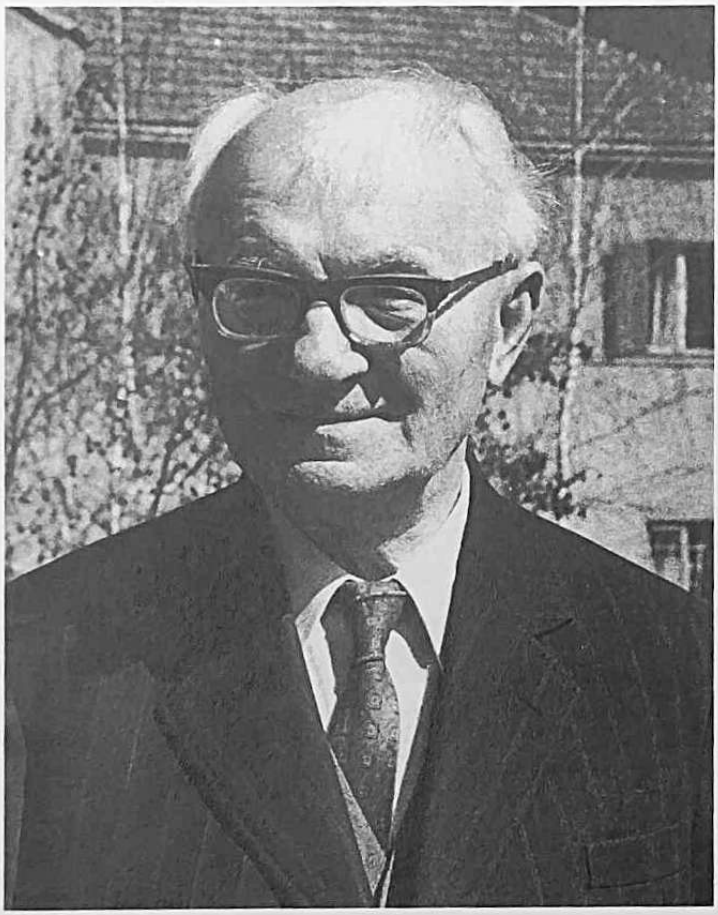

Vinko Žganec pohađao je mađarsku pučku školu u Vratišincu, jer je krajem 19. stoljeća hrvatski jezik izbačen iz škola i javne uprave. Klasičnu gimnaziju, prva tri razreda, završio je u Varaždinu, gdje mu je hrvatski jezik predavao profesor Ivan Milčetić (povjesničar književnosti, etnograf, jezikoslovac). Profesor Milčetić svojim je znanstvenim radom i rodoljubljem bio velika podrška mnogim mladim pokoljenjima, posebno mladim Međimurcima koji su dolazili iz zavičaja koji je bio pod ugarskom administrativnom vlašću. Nakon završetka gimnazije u Varaždinu, Vinko Žganec odlazi u Zagreb. Gornjogradsku gimnaziju polazi od 4. do 6. razreda, a 7. i 8. razred završava u nadbiskupskom liceju. Na zagrebačkom Bogoslovnom fakultetu diplomirao je 1914. godine, a od 1917. bio je župnik župe Dekanovec. Doktorirao je 1921. na Pravnom fakultetu i napustio svećeničko zvanje.

Za vrijeme studija na Bogoslovnom fakultetu Žganec se intenzivno bavi i glazbom. Kod profesora Franje Dugana (skladatelj, orguljaš, glazbeni pedagog i pisac) uči o glazbenoj harmoniji, kontrapunktu i glazbenim formama, a poduku iz glasovira dobivao je od direktora Muzičkog konzervatorija Vjekoslava Rosenberg-Ružića (hrvatski skladatelj, dirigent i glazbeni pedagog).

Nakon završetka studija na Bogoslovnom fakultetu, Žganec je bio kapelan u župi Sv. Petra u Zagrebu (1915.), a onda kod filijale Sv. Ivana u Zagrebu do studenog 1917. godine, zatim je imenovan župnikom u Dekanovcu gdje ostaje u župi sve do kraja 1921. godine kada napušta svećeničko zvanje. U to vrijeme već je doktorirao na Pravnom fakultetu i oženio se 31. prosinca 1921. godine, odlazi u Čakovec gdje radi u Povjereništvu za Međimurje.

Za vrijeme I. svjetskog rata, zajedno s istomišljenicima iz Međimurja, Varaždina i Zagreba, radi u interesu oslobađanja Međimurja od mađarske okupacije i priključenja Hrvatskoj. Svoje istinsko domoljublje iskazao je objavljivanjem knjige *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja* sv. I. 1916. godine, knjige koja je bila važni dokaz da je Međimurje hrvatski etnički prostor. U svojoj knjizi s velikim oduševljenjem piše o međimurskoj pučkoj pjesmi koja je bogata izvornim motivima, sjetna i puna emocija. Oko sakupljanja građe i objavljivanja knjige veliku pomoć i podršku pružila mu je hrvatska međimurska svjetovna i duhovna inteligencija. U uvodnom dijelu knjige *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja* sv. I. Žganec navodi da

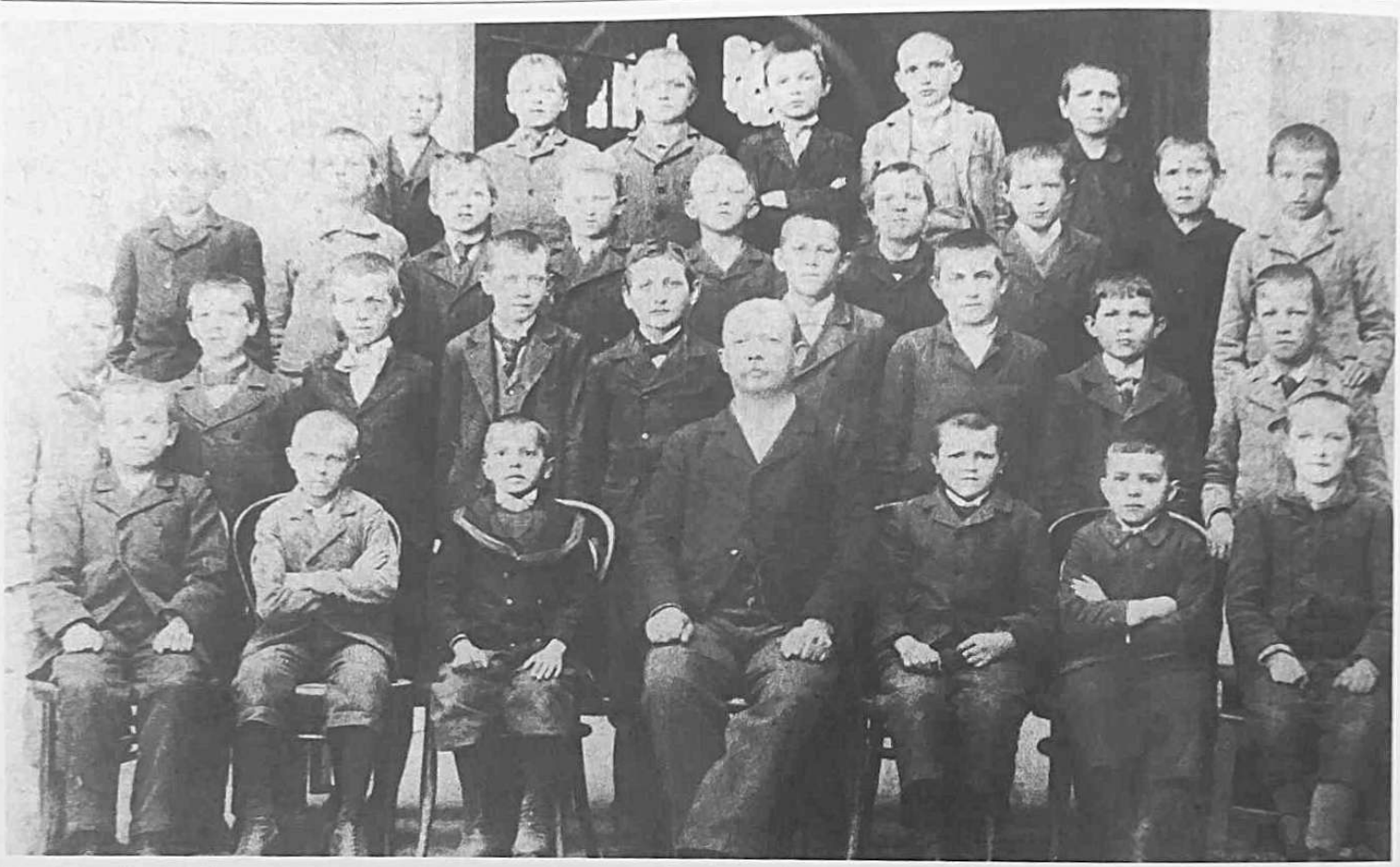

Učenici Kraljevske velike gimnazije u Varaždinu 1903. godine; Vinko Žganec u najgornjem redu s prekriženim rukama

knjigu namjenjuje „...u prvom redu hrvatskoj inteligenciji, da preko nje upozna dušu i umjetničku snagu jednog ogranka hrvatskog naroda, koji živi izvan dohvata gotovo svake hrvatske kulture..... pjesmarica ova namijenjena je međimurskim Hrvatima, koji se mogu smatrati prvim njezinim autorom. Na prvi mah neznatne ove pjesme ovako sakupljene i izrađene, djelovat će sigurno s velikom snagom na taj narod, koji ima toliko smisla za ono, što je lijepo i što je njegovo."

Nakon završetka Prvog svjetskog rata i pripojenja Međimurja Kraljevini SHS, Vinko Žganec se intenzivno uključuje u obnovu kulturnog i prosvjetnog života u Međimurju. Od 1922. godine radi kao županijski službenik u Povjereništvu za Međimurje, a od 1924. do 1925. godine kao vršitelj dužnosti građanskog povjerenika za Međimurje. Tijekom 1926. godine obavlja dužnost tajnika vlade za Primorsko-krajišku oblast u Karlovcu. Nezadovoljan svojim statusom i mogućnostima znanstvenog djelovanja, 1927. godine odlazi iz Čakovca u Sombor, gdje otvara vlastiti odvjetnički ured, dok se folkloristikom i skladateljskim radom bavi u manjoj mjeri. U Zagreb odlazi početkom 1941. godine i radi kao državni odvjetnik do početka rata, a nakon toga otvara privatni odvjetnički ured. Tijekom ratnih godina u Zagrebu (od 1943. do 1945.) bio je i glavni tajnik Hrvatskoga autorskog društva, gdje je radio na ususstavljivanju pravnih propisa iz

područja zaštite autorskih prava. Nakon završetka Drugog svjetskog rata, do 1948. godine radio je kao muzikolog u zagrebačkom Etnografskom muzeju i bio je savjetnik Komisije za razgraničenje sa susjednim zemljama. U Zagrebu je 1948. godine utemeljen Institut za narodnu umjetnost (danas Institut za etnologiju i folkloristiku), čiji je prvi ravnatelj bio upravo Vinko Žganec. Uz rad u Institutu, na Muzičkoj akademiji u Zagrebu predaje predmet Muzički folklor od 1948. do jeseni 1966. godine .

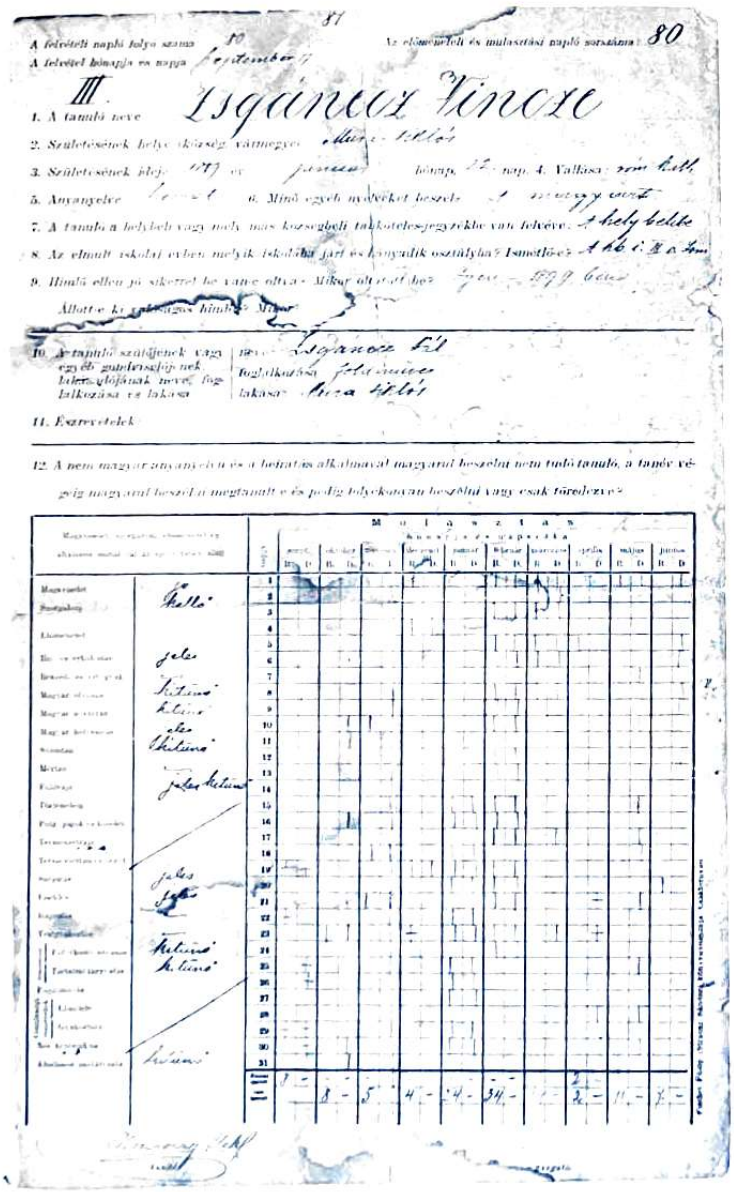

Stranica 80. iz školskog imenika - škole Vratišinec – učenik Vinko Žganec

Važno je istaknuti njegov značaj u očuvanju glazbene baštine, budući da je on bio glavni inicijator osnivanja *Udruženja muzičkih folklorista Jugoslavije.* Godine 1952. u Puli predsjedava osnivačkoj skupštini i izabran je za prvog predsjednika *Društva folklorista Hrvatske.* Tu dužnost obavlja do 1963. godine, kada je izabran za doživotnog počasnog predsjednika. Značajno je još napomenuti da je 1952. godine izabran za predsjednika *Međunarodnog savjeta za muzički folklor* (International Folk Music Council, danas International Council for Traditional Music), a od 1955. do 1967. godine član je Izvršnog odbora te organizacije. Godine 1948. izabran je za dopisnog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, a njezinim redovitim članom postao je 1966. godine.

Vinko Žganec svojim je velikim i značajnim muzikološkim, znanstvenim i skladateljskim radom, dužim od pedesetak godina, obogatio kulturno-povijesnu baštinu Međimurja i Hrvatske. Umro je u Zagrebu 12. prosinca 1976. godine, a pokopan je na groblju u svom rodnom Vratišincu.

SPISATELJSKI RAD

U razdoblju od 1908., kada je u svojem rodnom Vratišincu zabilježio pučku međimursku popijevku *'Megla se kadi, hajdina cvete'* pa do 1973. godine, prikupio je 25 000 hrvatskih tradicijskih napjeva, melodija, plesova, kola i običaja, od kojih mu je oko 6 000 međimurskih otpjevalo 475 pjevača.

Početkom 20. stoljeća Vinko Žganec je svjestan teške situacije u Međimurju i potrebe da se digne glas naroda protiv mađarizacije. Revoltiran je ravnodušnošću Hrvata u Međimurju zajedno sa skupinom međimurskih i varaždinskih intelektualaca od 1908.

Vinko Žganec svećenik u Župi Dekanovec (snimljeno 25.X 1918.)

godine intenzivno radi na pripojenju Međimurja matici državi. Tih se godina ističe kao pjesnik i urednik đačkog književnog časopisa *Nada* (1907.), a od 1908. godine piše pod pseudonimom Mesopotamski i Miška Prprišov u listovima *Hrvatstvo, Hrvatsko pravo* i *Luči*. Od 1911. godine počeo je intenzivno surađivati u listu *Sv. Cecilija*, najuglednijem hrvatskom glazbenom časopisu tog vremena, gdje objavljuje recenzije i glazbene prikaze. Surađuje i u časopisu *Hrvatska prosvjeta* gdje analizira i piše o stanju u kulturi i o problemima koje imaju Hrvati u Ugarskoj, kao i o situaciji u Međimurju, Podunavlju, Baranji i Bačkoj. U tom periodu zajedno s Jurjem Lajtmanom pokreće *Kalendar katoličkog pučkog saveza Hrvata u Mađarskoj* te sakuplja i uređuje građu za I. svezak knjige *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*.

U daljnjoj borbi protiv mađarizacije, Vinko Žganec je 1916. u vlastitoj nakladi objavio *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*, svezak I., a ta je knjiga doprinijela donošenju Rezolucije o odcjepljenju Međimurja od Mađarske i priključenju matici Hrvatskoj mirovnim ugovorom u Trianonu 1920. godine. U tom periodu aktivno sudjeluje u kulturnom i političkom životu novooslobođenog Međimurja te uređuje *Međimurske novine* i *Glas Međimurja i Zagorja*. Objavljuje i nove knjige, jer je intenzivno radio na sakupljanju građe, te 1920. objavljuje II. svezak *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*, a 1921. godine drugo izdanje I. sveska, te time potvrđuje tezu o posebnosti oblika međimurskih napjeva. Knjigu svatovskih običaja *Starešinstvo ili kapitanjstvo* – zbirku govora, napitnica, popijevki i pitalica međimurskih svatova objavio je 1921. godine. Konstantno radi na prikupljanju građe, pa već 1924. i 1925. godine u dva je sveska objavio prikupljene svjetovne i crkvene popijevke. Manje je poznato da je Žganec pisao i knjige s područja prava, pa tako 1924. godine objavljuje *Zavičajno pravo u Vojvodini, Međimurju i Prekomurju* te knjigu *Općinsko sudovanje u Vojvodini i Međimurju*. U Somboru uređuje časopis *Pravni pregled* i objavljuje knjige *Uredba o konvalidaciji brakova* i *Tumačenje krivičnog zakonika*. Godine 1924. odbio je libreto za operu *Dorica pleše* svećenika i pjesnika Đure Vilovića, kao i Josip Štolcer Slavenski godinu dana kasnije.

Žganec intenzivno sakuplja stare napjeve iz Međimurja, pa 1940. godine u vlastitoj nakladi objavljuje III., a 1941. godine IV. i V. svezak *Hrvatskih pučkih popijevki iz Međimurja. Skladbe za mladež* iz 1943. godine namijenio je dječjim pjevačkim zborovima. Godine 1950. objavio je veliku zbirku pučkih pjesama *Hrvatske narodne pjesme kajkavske* i knjigu *Narodne popijevke Hrvatskog zagorja: napjevi*, a dvije godine kasnije pripadajuće joj stihove u knjizi *Narodne popijevke Hrvatskog zagorja: tekstovi*. Ovo je razdoblje Žgančeva najintenzivnijeg i najplodonosnijeg rada i djelovanja. U suautorstvu s Nadom Sremac 1951. godine objavljuje *Hrvatske narodne pjesme i plesove*. Godine 1956. objavio je zbirku rusinskih pučkih pjesama *Pjesme jugoslavenskih Rusina*, 1957. godine objavljuje zbornik pjesama *Međimurje u svojim pjesmama* u vlastitoj nakladi, 1962. *Hrvatske narodne popijevke iz Koprivnice i okolice*, te knjigu *Muzički folklor* u vlastitoj nakladi iste godine. *Pučke popijevke Hrvata iz okolice Velike Kaniže* 1974. godine, zadnje je djelo objavljeno za njegova života. Nakon njegove smrti ostala je velika i bogata zbirka sakupljenih hrvatskih pučkih popijevaka. Posthumno su objavljene četiri knjige: *Hrvatske pučke popijevke iz Zeline i okolice (1979.)* i tri knjige *Hrvatskih pučkih popijevaka iz Međimurja* (1990., 1992., i 2002.).

Vinko Žganec često je surađivao u brojnim listovima i časopisima. Neki od najznačajnijih tekstova i radova objavljeni su u časopisima *Sv. Cecilija, Sklad, Narodno kolo: Kalendar, Međimurska revija* i drugima: „O hrvatskoj pučkoj crkvenoj pjesmi", „Međimurska spričavanja", „Franjo Fundak i njegova kantorska knjiga", „O Međimurju i o međimurskoj popijevci", „Međimurske crkvene božićne pjesme", „Međimurska narodna popijevka", „Muzika našeg sela", „O međimurskoj narodnoj muzici", „Moja iskustva kod zapisivanja pučkih melodija", „Sedam dana sa međimurskim pjevačima", „Ljestvice u hrvatskim popijevkama iz Međimurja", „Kajkavska narodna pjesma", „Moj sistem koreografije narodnih plesova", „Muzički folklor naroda u panonskom bazenu", „Slušao sam riječi kompozitora Slavenskog", „S magnetofonom po Međimurju", „Međimurske narodne pjesme iz Prvog svjetskog rata", „Govor varijanata" i „Hrvatske varijante u crkvenim pjesmama".

Vinko Žganec održao je niz zapaženih predavanja o glazbenom folkloru na domaćim i inozemnim stručnim skupovima. U etnomuzikologiju je uveo vlastitu metodu rada za analizu, svrstavanje i označavanje pučkih napjeva koje je i harmonizirao. Važno je napomenuti da je do sredine 20. st. napjeve zapisivao po sluhu, izvan konteksta autentične izvedbe i prema pjevanju pojedinaca, zastupajući tezu o jednoglasnom pjevanju kajkavskih Hrvata u prošlosti. Za svoj je rad odlikovan najvišim državnim priznanjima.

Marija Žganec rođ. Rihtarec (mama) 1875-1950
Pavel Žganec (otac) 1867-1941

Roza Murković, rod. Žganec (sestra) 1892

Etnografska monografija o Vratišincu
Život i narodni običaji međimurskog sela Vratišinec

„Kad ja denes o tim običajima pišem, meni je sada sedamdeset i dve let. Mene je ta taj posel genula nekša potreba, da bar gdekoga genem i najdem, ki bi me šteu razmeti, kaj mi je želja, i zakaj trpim veliki trud zbog ovoga pisanja u takšoj starosti, ar su mi slabe oči, ali me srce goni, nek pišem, da se začuva, kaj se more zacuvati, da ne prepadne s(v)e kaj je negda bilo najlepše i najsveteše, a to su lepi i prelepi starinski sveti običaji međimurskog naroda."

Marija Žganec

Dr. Vinku Žgancu pjevala „Megla se kadi" prvu hrvatsku pučku popijevku iz Međimurja koju je zabilježio u ljeto 1908. za vrijeme školskih praznika.

„U Vratišincu najveći mi je dio pjesma pjevala moja sestra Roza udata Murković, ali dok je još bila djevojka. Neke (osobito stare) pjevala mi je moja majka, zatim zvonar u crkvi Tomo Kuzma, pa glasovita nekada pjevačica Kata Petković."

Dr. Vinko Žganec

Mirko Žganec mlađi brat dr. Vinka Žganca

Po profesiji bio je učitelj, radio je u školi Peklenica i Mursko Središće gdje je bio upravitelj škole. Svoj radni vijek učitelja nastavio je u Dugoj Resi gdje je i umirovljen. Kao mlađi učitelj bio je veoma angažiran u izvanškolskim aktivnostima. Jedan je od inicijatora osnivanja sokolske čete Vratišinec u studenome 1931. godine. U rukovodećoj strukturi Sokolske čete izabran je za matičara, a zajedno s učiteljem Kučmanićem (radi u Gornjem Kraljevcu) obavljao je funkciju načelnika čete.

Mješoviti pjevački zbor sokolske čete Vratišinec 1934. godine na velikom Jugoslavenskom sletu sokola u Zagrebu pod dirigentskom palicom Mirka Žganca izveo je međimurske pučke popijevke „Čuk sedi" i „Dorica pleše" i osvojio visoko 4. mjesto s 549 bodova.

Pjevači koji su nastupili na navedenom sletu: (fotografija) Mirko Žganec dirigent

Dodoš- društveni prosvjetar (starostas) varaždinske sokolske župe.

I. red: Matilda Kosmat (Tila Stipanova), Barbara Bedić (Sovarova), Trezija Hertarić (Bistrova), Marjan Novak, Margareta Pojek (Jezernik), Katarina Kovačić (Šoltićeva), Margareta Šoltić (Turkova), Eva Horvatić (Majsanova)

II. red: Franca Vincek (Magdičina), Marija Pranklin (Lečkova), Tončika Polić, Katica Posavec, Slava Kostanjević (Leškova)

III. red: Đuro Lisjak (Kranjcov), Bolta Bedić, Franjo Sovar (Gojninov), Vinko Novak (Nacekov), Đuro Munđar, Ivan Kostanjević, Stjepan Kovačić (Soltić), Stjepan Horvatić (Leškov), Josip Leček (Rokičov), Stjepan Mrazović, Ivan Posavec.

(za vijeme II. svj. rata.)

Na karti od 17.X.1944.
ispjevala je moja mama ovu
pjesmicu :

Oj ti sunčece rumeno,
kada budeš shajalo ,
pozdravi mi sinke moje ,
koji "su mi vu Horvatskoj !
Oj danica zvezda draga ,
kada budeš shajala,
pozdravi mi sinke moje,
koji su vu Horvtskoj"!
Oj vi vetri preljubljeni,
kada bute puhali,
pozdravite decu moju
u horvatskoj zemlici !
Oj vi megle , sive megle,
zakrite mi dečicu, ,
da ih" lovci "ne vidiju,
koji nikoga ne miluju !
Oj vi kugle ,odbijte se ,
nemojte pogadjati ,
niti grudi djece moje
nemojte mi kalatji"!

Dr. Vinko Žganec i njegova majka dopisivali su se cijelog života i to od trenutka odlaska Vinka Žganca na školovanje u sjemenište pa sve do njezine smrti. Dopisivanje nije prekinuto niti tijekom II. svjetskog rata

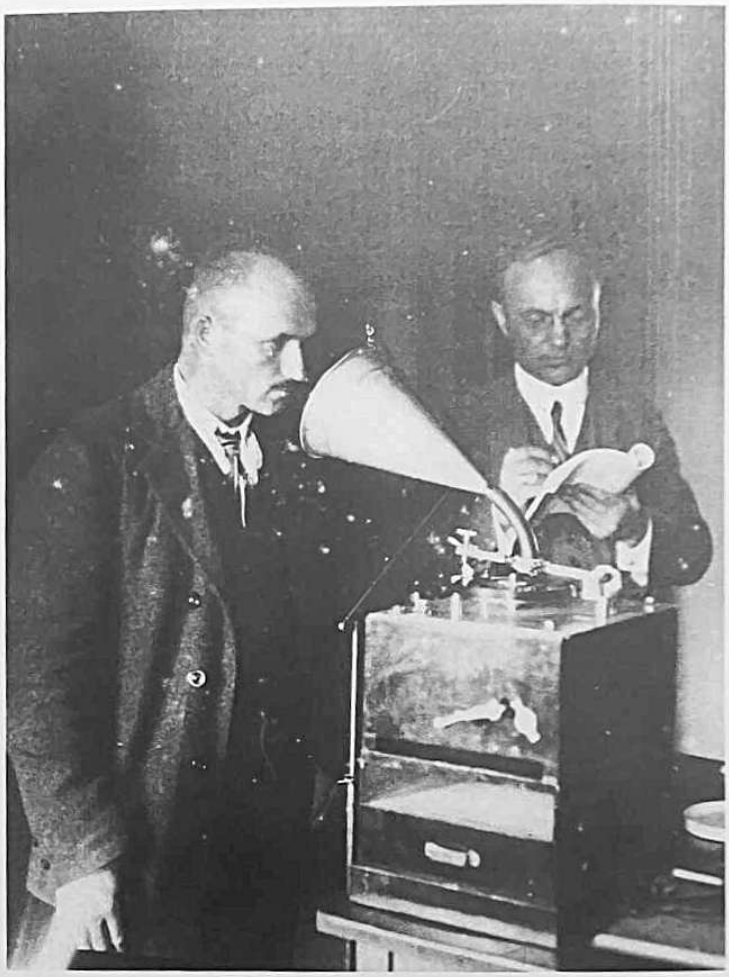

S fonografskog snimanja u Međimurju 1924. godine; Florijan Andrašec (pjeva) i dr. Vinko Žganec

Dr. Vinko Žganec sa suprugom Anđelom rođ. Potočnik

Margareta Šoltić rođ. Sovar (Turkova)

Otpjevala je Vinku Žgancu više od 100 hrvatskih pučkih popijevki iz Međimurja. Ljubav prema popijevki kao malom djetetu u srce joj je usadila mama Marija Sovar rođ. Matoša koja je pjevala u crkvenom zboru kojeg je vodio Imbro Zdaček školnik i učitelj u Vratišincu. Gospođa Margareta pjevala je u crkvenom zboru župe Uzvisenja Svetog Križa Vratišinec kojeg je vodio župnik Josip Bolarić i učitelj Ante Pelikan. Pjevala je u mješovitom pjevačkom zboru sokolske čete Vratišinec kojeg je vodio Mirko Žganec. S ushićenjem je voljela pričati kako je ovaj pjevački zbor pjevao pučku popijevku iz Međimurja „Zrasla mi je ruža" kralju za njegovo vjenčanje, a sa balkona su čitav pjevački zbor posipali s laticama cvijeća.

Svoju riznicu starih međimurskih pučkih popijevki kao i umijeće njihovog pjevanja prenijela je na svog sina Ivana Šoltića koji će postati okosnica tenorske ili bas dionice mješovitog pjevačkog zbora „Dr. Vinko Žganec" Vratišinec osnovanog 1970. godine.

Dr. Vinko Žganec i Kata Fabić-Jančec iz Donje Dubrave (snimljeno 1967. godine)

Citat iz „Stvarne bilješke k hrvatskim pučkim popijevkama iz Međimurja"

„Moji pjevači. Sav narod ne zna sve pjesme pjevati. Redovito su pjevači i pjevačice najtalentiraniji ljudi, koji se i u druge stvari dobro razumiju. Nema ih puno. U svakom selu nekolicina. Kad sam se na pravog pjevača namjerio, onda je bilježenje bilo lako. No i ovi se teško dadu nagovoriti. A kad jedamput počinju, onda samo siplju."

Dr. Vinko Žganec

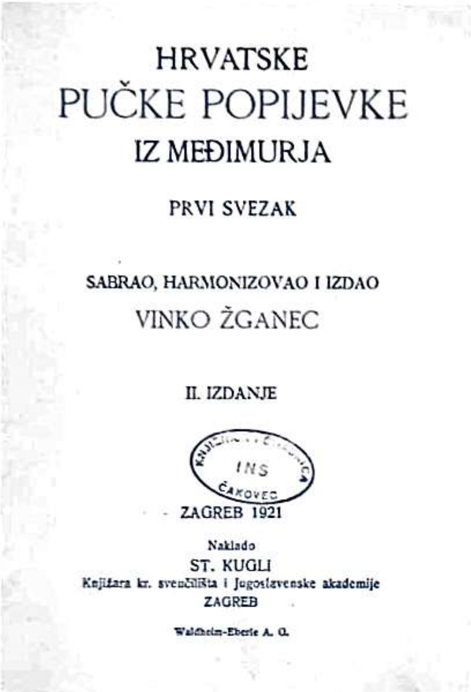

HRVATSKE
PUČKE POPIJEVKE
IZ MEĐIMURJA

PRVI SVEZAK

SABRAO, HARMONIZOVAO I IZDAO
VINKO ŽGANEC

II. IZDANJE

ZAGREB 1921

Naklado
ST. KUGLI
Knjižara kr. sveučilišta i Jugoslavenske akademije
ZAGREB

Waldheim-Eberle A. G.

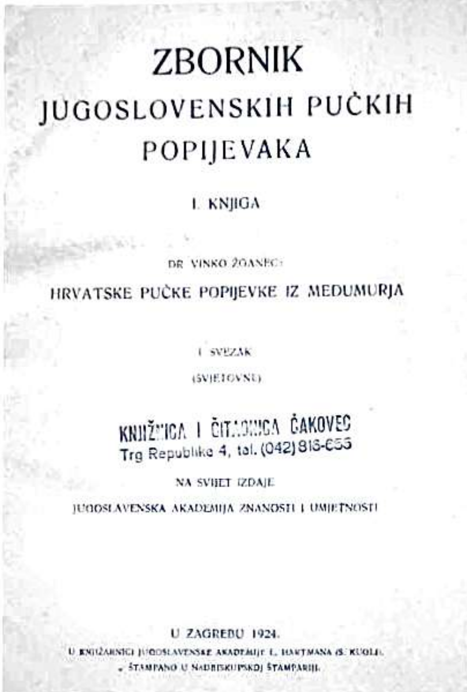

ZBORNIK
JUGOSLOVENSKIH PUČKIH
POPIJEVAKA

I. KNJIGA

DR. VINKO ŽGANEC:
HRVATSKE PUČKE POPIJEVKE IZ MEĐUMURJA

I. SVEZAK
(SVJETOVNE)

KNJIŽNICA I ČITAONICA ČAKOVEC
Trg Republike 4, tel. (042) 316-655

NA SVIJET IZDAJE
JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

U ZAGREBU 1924.
U KNJIŽARNICI JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE L. HARTMANA (S. KUGLI)
ŠTAMPANO U NADBISKUPSKOJ ŠTAMPARIJI

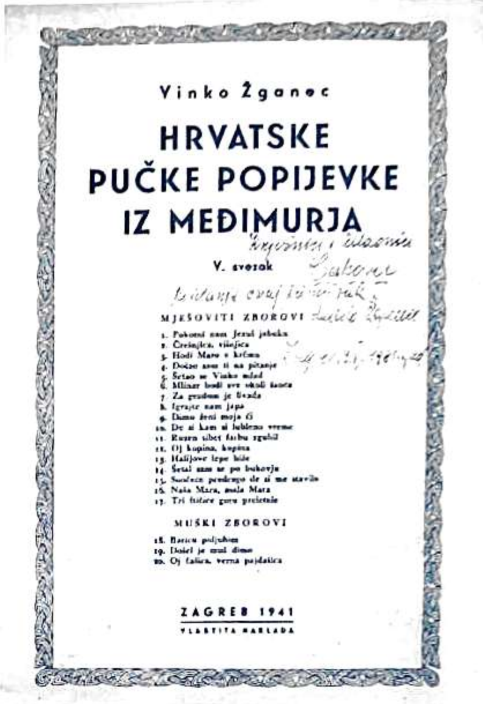

Vinko Žganec

HRVATSKE
PUČKE POPIJEVKE
IZ MEĐIMURJA

V. svezak

MJEŠOVITI ZBOROVI

1. Pokorni nam Jezuš jabuku
2. Črešnjica, višnjica
3. Hodi Maro v krčmu
4. Došao sam ti na pitanje
5. Šetao se Vinko mlad
6. Mlinar hodi sve okoli šanca
7. Za gradom je fleada
8. Igrajte nam japa
9. Dumo ženi moja či
10. De si kam si lublemo vreme
11. Rusen sibet farbu zgubil
12. Oj kupina, kupina
13. Haljiove lepe hile
14. Šetal sam se po bukovju
15. Sunčece predrago de si me stavilo
16. Naša Mara, mala Mara
17. Tri ftičare goru prelelale

MUŠKI ZBOROVI

18. Barica poljubom
19. Došel je mul dimo
20. Oj čačica, verna pajdašica

ZAGREB 1941
VLASTITA NAKLADA

VINKO ŽGANEC:

SKLADBE
ZA MLADEŽ

IZDANJE „SKLAD" UZ BROJ 3—4. GOD. 1942.

VINKO ŽGANEC:

SKLADBE ZA MLADEŽ

Izdanje „Sklad", autorova naklada

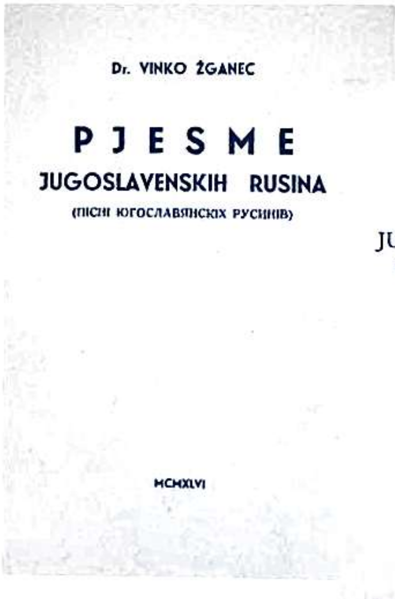

Dr. VINKO ŽGANEC

PJESME
JUGOSLAVENSKIH RUSINA
(ПІСНІ ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНІВ)

MCMXLVI

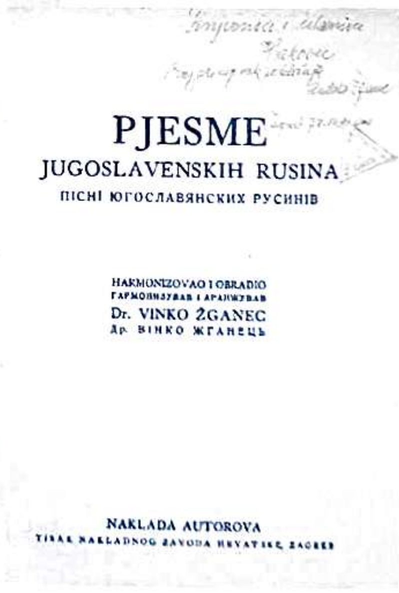

PJESME
JUGOSLAVENSKIH RUSINA
ПІСНІ ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНІВ

HARMONIZOVAO I OBRADIO
ГАРМОНИЗУВАВ І АРАНЖУВАВ
Dr. VINKO ŽGANEC
Др. ВІНКО ЖГАНЕЦЬ

NAKLADA AUTOROVA
TISAK NAKLADNOG ZAVODA HRVATSKE, ZAGREB

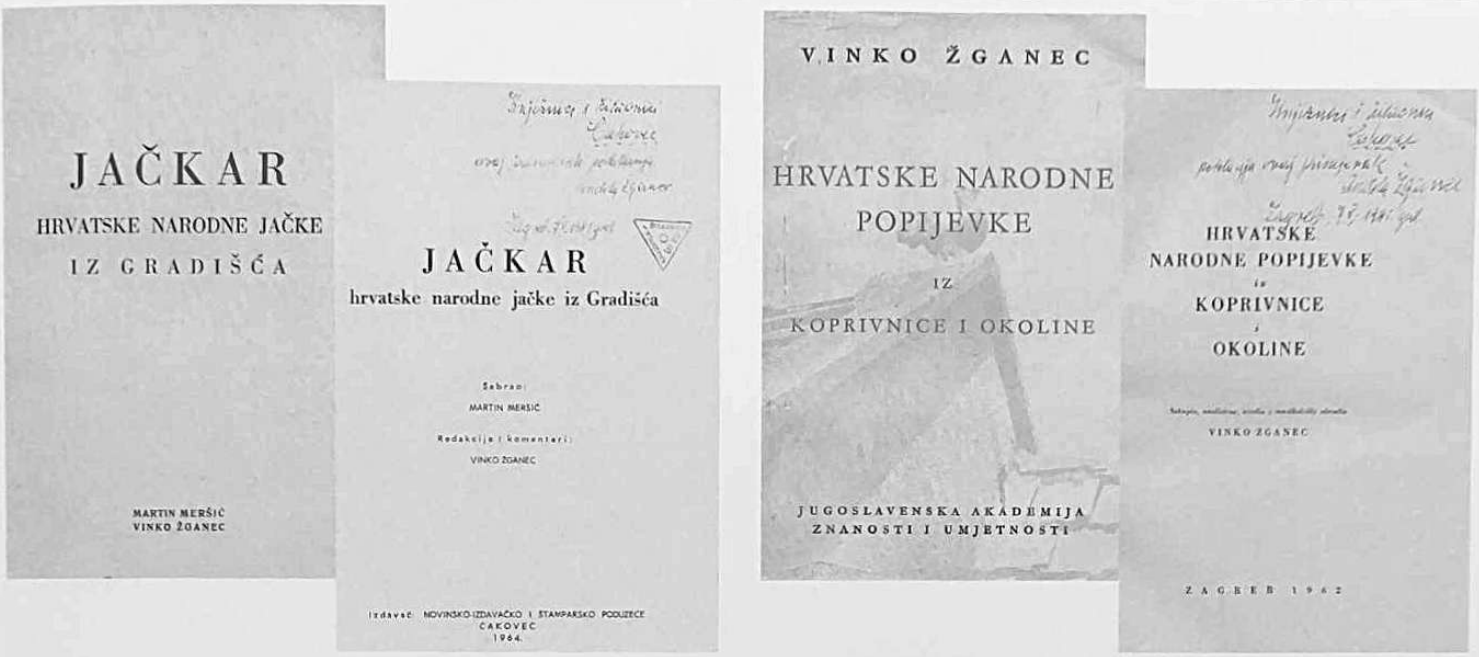

Dr. Vinko Žganec (u sredini) u Cetinju 1952. prilikom osnivanja Saveza folklorista Jugoslavije (iz fototeke Etnografskog odjela MMČ-a)

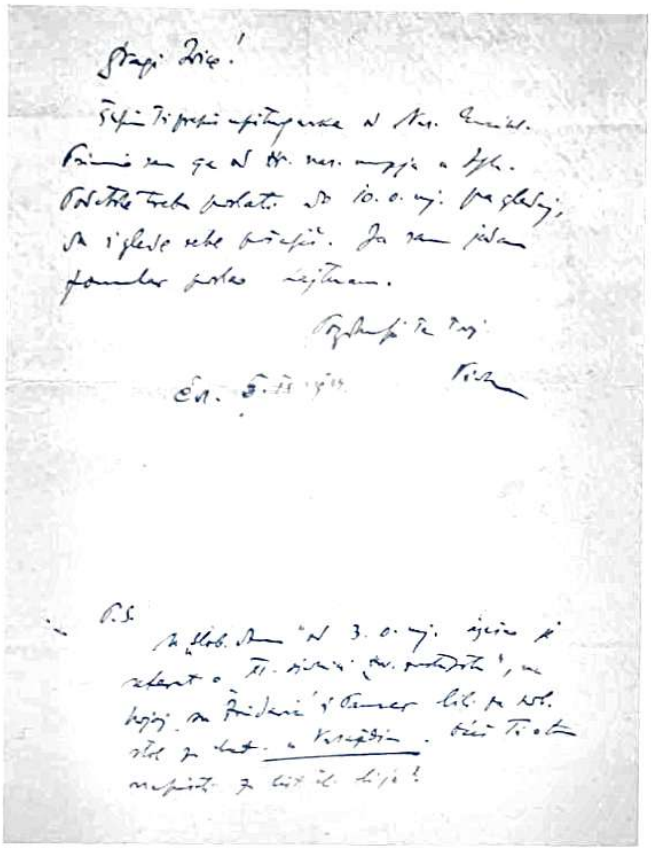

Dopis dr. V. Žganca dr. I. Novaku
Prijepis arka o podacima za Narodnu enciklopediju

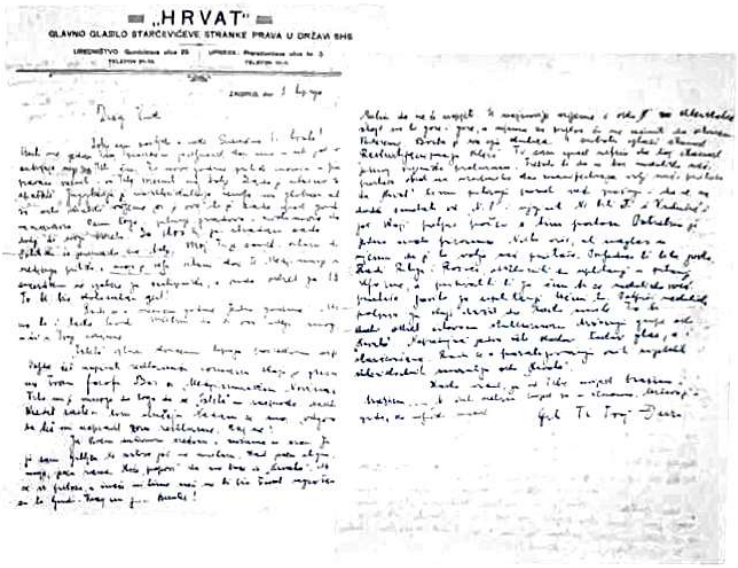

Pismo Đure Vilovića dr. Vinku Žgancu, Zagreb, 5.6. 1919.

Pismo dr. I. Novaka Vinku Žgancu

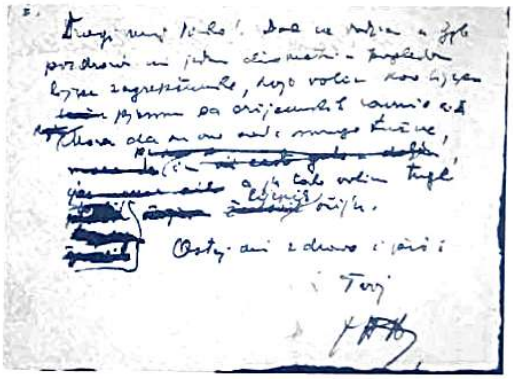

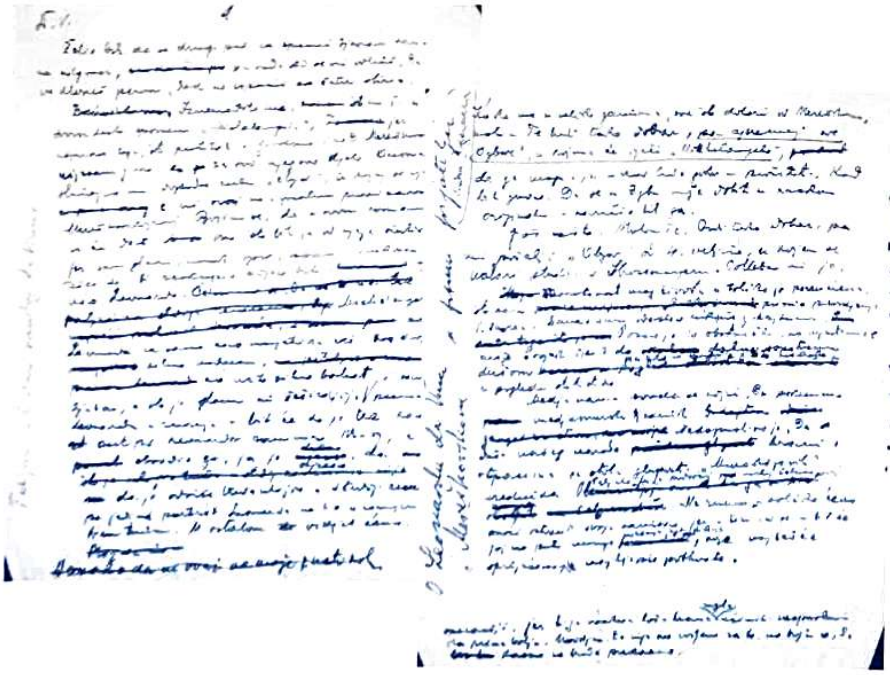

Novakovo pismo V. Žgancu o Leonardu da Vinciju

Dr. Vinko Žganec i Đuro Lajtman u Prelogu 1956. godine
(zbirka mons. prof. dr. sc. Jurja Kolarića)

Kongres folklorista Jugoslavije u Varaždinu 1958.(Dr. Vinko Žganec, iza njega prof. Miroslav Magdalenić prilikom izleta u Ptuj)
(iz fototeke Etnografskog odjela MMČ-a)

Dr. Vinko Žganec (u sredini) s kazivačima iz Barbana (Istra) 1957. godine (zbirka Osnovne škole "Dr. Vinko Žganec" Vratišinec)

Dr. V. Žganec (sjedi desno) 1963. prilikom primanja nagrade "Otokar Keršovani" za objavljenu zbirku narodnih pjesama iz Koprivnice i okolice (iz fototeke Etnografskog odjela MMČ-a)

Dr. Vinko Žganec s grupom narodnih pjevača u selu Lajiću/Sajiću (iz fototeke Etnografskog odjela MMČ-a)

Dr. V. Žganec (sjedi) s članovima Društva Međimuraca iz Zagreba (iz fototeke Etnografskog odjela MMČ-a)

Pjevački zbor KUD-a „Dr. Vinko Žganec" Vratišinec

Slika pjevačkog zbora iz 1971. godine - pozornica Doma kulture u Vratišincu

I. red: (sjede) Evica Šimunić, Marija Radiković, Marija Novak, Barbara Bedić, Katarina Zadravec, Dragica Šimunković (voditelj zbora), Katarina Dokuš, Marija Munđar, Rozalija Korunić, Katarina Munđar, Jelena Vugrinec, Marija Vrančić

II. red: Ana Jalšovec, Marija Bukovec, Dragica Škvorc, Dragica Malekoci, Biserka Leško, Ljubica Lukman, Ana Antalašić, Marija Đura, Katarina Novak, Dragica Simunić, Marija Tuksar, Nada Bukovec, Rozina Lisjak, Darinka Ceglar, Mira Mavrin, Ljerka Vrančić, Jadranka Škvorc, Ana Perhoč

III. red: Rudolf Petrinović, Stjepan Krištofić, Tomo Lisjak, Josip Horvat, Ivan Sovar, Franjo Radiković, Danko Žnidar, Božidar Korbelj, Josip Mađarić, Dragutin Jarni, Rudolf Kvakan, Ivan Korunić, Antun Bukovec, Franjo Jalsovec, Bolta Bedić, Dragutin Radiković, Ivan Novak, Zvonko Zadravec i Hinko Šimunković.

Akademik Vinko Žganec (u prvom redu sa šeširom) na 5. smotri hrvatskih pučkih popijevaka Međimurske popevke u Nedelišću 1975. godine

Dr. Vinko Žganec u društvu svojih najmilijih

Proslava u povodu 85 godina života dr. Vinka Žganca u Etnografskom muzeju u Zagrebu 1975. godine, dr. Vinko Žganec i njegova sestra Trezija Zadravec rod. Žganec
(zbirka Osnovne škole "Dr. Vinko Žganec" Vratišinec)

Proslava u povodu 85 godina života dr. Vinka Žganca u Etnografskom muzeju u Zagrebu 1975. godine; čestitka Marije Tuksar - Micike članice pjevačkog zbora dr. Vinko Žganec Vratišinec
(zbirka Osnovne škole "Dr. Vinko Žganec" Vratišinec)

POPIS GRAĐE:

Meršić, Martin; Žanec, Vinko: Jačkar – hrvatske narodne jačke iz Gradišća, Novinsko-izdavačko i štamparsko poduzeće, Čakovec, 1964.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja I, Zavod za istraživanje folklora, Zagreb, 1990.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja I. svezak (svjetovne), Zbornik jugoslovenskih pučkih popijevaka, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1924.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja II, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, 1992.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja II. svezak (crkvene), Zbornik jugoslovenskih pučkih popijevaka, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1925.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja III, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, 2002.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja, Svjetovne i crkvene 1924. i 1925., Ogranak Matice hrvatske u Čakovcu, Zagreb, 2015.

Žganec, Vinko: Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja, vlastita naklada, Zagreb 1916. pretisak, Ogranak Matice hrvatske u Čakovcu, Zagreb, 2016

Žganec, Vinko: Međimurje u svojim pjesmama, Savez muzikih društava NR Hrvatske, Zagreb, 1957.

Žganec, Vinko: Muzički folklor I – Uvodne teme i tonske osnove (skale), vlastita naklada, Zagreb, 1962.

Žganec, Vinko: Pučke popijevke iz okolice Velike Kaniže, Tiskarsko-izdavački zavod „Zrinski", Čakovec, 1974.

Žganec, Vinko: Skladbe za mladež, Izdanje „Sklad" uz broj 3.-4., vlastita naklada, Zagreb, 1943.

Pisma:

Dopis dr.Vinka Žganca dr. I. Novaku - prijepis arka o podacima za Narodnu enciklopediju SHS (Zavičajna zbirka „Insulana" - Ostavština dr. Ivana Novaka)

Novakovo pismo Žgancu o Leonadu de Vinciju (Zavičajna zbirka „Insulana" - Ostavština dr. Ivana Novaka)

Novakovo pismo Vinku Žgancu (Zavičajna zbirka „Insulana" - Ostavština dr. Ivana Novaka)

List Vinka Žganca Franji Šafariću povodom smrti dr Ivana Novaka (Zavičajna zbirka „Insulana" - Ostavština dr. Ivana Novaka)

Pismo Đure Vilovića Vinku Žgancu, Zagreb, 5.lipnja 1919. (zbirka mons. prof. dr Jurja Kolarića)

Pismo Đure Vilovića Vinku Žgancu, 1. prosinca 1922. (zbirka mons. prof. dr Jurja Kolarića)

Pismo Đure Vilovića Vinku Žgancu, 4. siječnja 1923. (zbirka mons. prof. dr Jurja Kolarića)

Pismo Đure Vilovića Vinku Žgancu, 9. veljače 1923 (zbirka mons. prof. dr Jurja Kolarića)

Dokumenti:

Stranica 80. iz školskog imenika - škole Vratišinec – učenik Vinko Žganec

Stranica 81. iz školskog imenika - škole Vratišinec – učenica Rozalija Žganec

Fotografije iz:

Zbirka mons. prof. dr. sc. Jurja Kolarića

Osnovna škola „Dr. Vinko Žganec" Vratišinec

Etnografska zbirka Muzeja Međimurja Čakovec